

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Ústav románských studií

Bakalárska práca

Zdenka Trvalcová

Aldo Nove a jeho Superwoobinda – reflexia talianskej spoločnosti

90. rokov 20.storočia

Aldo Nove and his Superwoobinda – the reflection of the Italian society
in the nineties of 20th century

Pod'akovanie:

Rada by som touto cestou poďakovala PhDr. Mgr. Alici Flemrovej, Ph.D.za odbornú pomoc pri spracovaní tejto bakalárskej práce, najmä za cenné rady a čas, ktorý mi venovala.

Prehlásenie:

Prehlasujem, že som túto bakalársku prácu vypracovala samostatne a výhradne s použitím citovaných prameňov, literatúry a ďalších odborných zdrojov.

V Prahe, dňa 30. júla 2014

Zdenka Trvalcová

Abstrakt

Predmetom tejto bakalárskej práce je zbierka poviedok *Superwobinda* od talianskeho súčasného spisovateľa Aldo Noveho. Úvodná časť sa zamiera na predstavenie jeho osobnosti, načrtne stav talianskej literárnej scény 90.rokov 20. storočia, s ktorou úzko súvisí vydanie antológie *Gioventù cannibale*. Nasleduje formálny rozbor a analýza vybraných poviedok zbierky *Woobinda è altre store senza lieto fine* a taktiež i jej reedície s názvom *Superwoobinda*, s prihliadnutím na významný vplyv televízie a reklamy. V závere bude vyzdvihnutý antropologický príspos poviedok nápomocný k vytvoreniu si obrazu o talianskej spoločnosti 90.rokov 20.storočia.

Kľúčové slová

Aldo Nove, italská literatúra 90. rokov 20. storočia, Gioventù cannibale

Abstract

Subject of this bachelor thesis is collection of short stories by Superwobind from Italian contemporary writer Aldo Nove. Introduction part is focusing on presenting his personality, will hint the state of italian literary scene in 90s of 20th century, which is closely binded with releasing anthology of *Gioventù cannibale*. Followed by formal examination and analysis of selected short stories collection *Woobinda è altre store senza lieto fine* as well as the reissue titled *Superwoobinda*, taking into account the significant influence of television and advertising. The conclusion will be highlighted anthropological rigor of stories helpful to create a picture of Italian society 90s of the 20th century.

Key words

Aldo Nove, Italian literature in the nineties of 20. century, Gioventù cannibale

OBSAH

1.	Úvod	1
2.	Aldo Nove – zrodienie spisovateľa	3
2.1	Rodisko Aldo Noveho a televízia ako jeden z hlavných zdrojov inšpirácie	3
2.2	Štúdium a spisovateľské začiatky	4
3.	Tretia avantgarda sa hlási o slovo	6
3.1	Kríza talianskej literatúry v období 60. – 80. rokov 20. storočia	6
3.2	Pier Vittorio Tondelli – spisovateľ nového prístupu a editor antológie	6
3.3	Talianska literatúra na prahu 90. rokov	7
3.4	Slávna antológia Gioventù cannibale	7
3.5	Špecifický „pulp“ jazykový štýl a syžet mladých kanibalov	8
4.	Kanibal Nove a jeho prozaický debut	9
4.1	Il mondo dell'amore – kanibalská poviedka	10
5.	Woobinda è altre storie senza lieto fine	12
5.1	Woobinda	13
5.2	Silvio Berlusconi	15
5.3	Televízia a talianska spoločnosť	16
5.4	TV v poviedke Complotto di famiglia	16
5.4.1	TV v poviedke Vermicino	19
5.4.2	Vplyv TV v ďalších poviedkach Woobindy	20
5.5	Vplyv reklamy v poviedke Il bagnoschiuma	23
5.6	Vplyv reklamy v poviedke Vibravoll	25
5.7	Postavy Woobindy	27

6.	Superwoobinda	29
6.1	Marta Russo	30
7.	Jazykový prejav Alda Nove	33
8.	Záver	35
9.	Resume	36
10.	Summary	37
11.	Riassunto	39
12.	Zdroje	40

1. Úvod

“Quando le telecamere iniziano a inquadrarti allora sei uno scrittore. Uno scrittore senza televisione fa sghignazzare da mattina a sera, per dirla tutto lo scopo degli intellettuali che sono vincenti é andare sempre all’Altra edicola, una simpatica trasmissione di cultura che fanno vedere il giovedì sera su quel canale che è Raidue.

La cultura, è quando in televisione cisono gli scrittori, per esempio Vattimo e Busi che si massacrano, o anche la puntata degli scrittori giovani. Tutto questo, succede sempre all’Altra Edicola”¹

„Ked’ ŕa začnú snímať televízne kamery, tak vtedy sa stávaš spisovateľom. Spisovateľ bez televízie je k smiechu a cieľom úspešných spisovateľov je vždy účinkovať v L’Altra Edicola, v sympatickej kultúrnej relácii, ktorú dávajú každý štvrtok vo večerných hodinách na kanáli Raidue.

Kultúra je, keď sú v televízii spisovatelia, napríklad, keď sa do krvi hádajú Vattimo a Busi, alebo tiež, keď dávajú diel s mladými spisovateľmi. Toto všetko vždy môžete zhliaďnuť v programe L’Altra Edicola.“

Aldo Nove je súčasný taliansky spisovateľ, komerčne úspešný a zároveň kontroverzný pre čitateľov i literárnu obec. V Českej republike patrí k ešte neobjaveným autorom a až na niekoľko fragmentov z jeho tvorby², nie je žiadna jeho kniha do češtiny preložená. Bol jedným z mladých spisovateľov, ktorí v polovici 90. rokov prispeli do kontroverznej antológie *Gioventù cannibale* (*Kanibalská mládež*) ktorú vydalo vydavateľstvo Einaudi. Aldo Nove sa v tejto antológii predstavil poviedkou *Il mondo dell’amore* (*Svet lásky*), vďaka ktorej sa zaradil medzi nádejných spisovateľov označovaných ako „kanibali“. Krátko po uvedení komerčne úspešnej antológie vydáva Aldo Nove svoj prozaický debut *Woobinda e altre storie senza lieto fine* (*Woobinda a ďalšie príbehy bez šťastného konca*), v ktorom tematicky i svojským jazykovým prejavom nadväzuje na poviedku *Il mondo dell’amore*.

---

¹ Ibidem, NOVE. Aldo. *Superwoobinda*., Torino:Einaudi, 1998, s. 142

² Hořký život. *Antologie současné italské prózy a dramatu*., Praha:Havran, 2007, s 166–174, *Gutenbergova čítanka súčasné italské prózy, Italská čítanka*. Praha: Labyrint Revue, Gutenberg, 2008, s 270–299

V tejto bakalárskej práci sa budem venovať predstaveniu osobnosti Alda Nove, jeho spisovateľským začiatkom, úzko spojených s antológiou *Gioventù cannibale* a najväčšia pozornosť bude venovaná jeho prozaickému debutu *Woobinda e altre storie senza lieto fine*, ktorý vyšiel aj s autorovým doplnením ako reedícia u vydavateľstva Einaudi pod menom *Superwoobinda*. Analýza poviedky *Il mondo dell'amore* a niekoľkých vybraných poviedok zo *Superwoobindy*, významný vplyv televízie a reklamy na jeho tvorbu, ale aj komparácia jazykového štýlu v *Superwoobinde* a neskorších románov *Puerto Plata Market* a *Mio amore infinito* bude spolu s dostupnými materiálmi odbornej literatúry tvoriť základný kameň v predstavení a analýze nezameniteľného jazykového prejavu autora, ovplyvneného televíziou, médiami a rétorikou reklám.

2. Aldo Nove – zrodzenie spisovateľa

2.1 Rodisko Aldo Nového a televízia ako jeden z hlavných zdrojov inšpirácie

“Sono nato a Varese“(luglio 1967“ cancro ascendente aquario“)³

„Som narodený vo Varese“ (júl 1967 „rak v ascendente vo vodnárovi“)

Podobne ako postavy poviedok zo *Superwwobindy* sa sám autor takto predstavuje v rozhovore, pri príležitosti uvedenia jeho knihy *Più grande balena morta della Lombardia*⁴ (*Najväčšia mŕtva veľryba Lombardie*).

Vlastným menom Antonello Tarcisio Satta Centanin sa narodil v meste Viggiù do rodiny účtovníka Maria Centanina a zdravotnej sestry Gianni Satta. Atmosféra a realie mestečka Viggiù, ležiaceho blízko hraníc zo Švajčiarskom, sa stali jedným zo základných zdrojov inšpirácie pre jeho prozaickú tvorbu. V jednom z rozhovorov popisuje Viggiù v období svojho detstva a dospievania takto:

“La realtà vera di Viggiù era la povertà, il malessere di quelli che non ce l’avevavo fatta. Qualcuno dava fuori di testa altri diventavano criminali. La televisione fu molto importante, non solo insegnò una lingua per comunicare⁵ ma anche dava gli argomenti. È stato il primo nostro patrimonio comune.⁶

„Skutočnou realitou mestečka Viggiù bola chudoba, nevoľnosť tých, čo ju nezvládali. Niektorí z toho zcvokol, z iných sa stali zločinci. Televízia bola veľmi dôležitá, nielen preto, že nás učila tomu správne jazyku, ale tiež poskytovala námety. Stala sa našim prvým spoločným dedičstvom.“

---

³ Ibidem, SENARDI, Fulvio. *Aldo Nove*. Firenze: Cadmo, 2005, s. 11

⁴ *La più grande balena morta della Lombardia* vydalo v roku 2004 v Turíne vydavateľstvo Einaudi

⁵ Práve vďaka médiám a hlavne televízii sa spisovná taliančina rozšírila medzi talianske obyvateľstvo, ktoré komunikovalo rôznorodým nárečím svojich provincií.

⁶ Ibidem SENARDI, Fulvio. Op. cit., s. 11

2.2 Štúdium a spisovateľské začiatky

Možno aj kvôli svojej nesmelej povahe sa malý Aldo Nove utiekal nielen k televízii, ale aj k literatúre. Tvrdí, že vo svojich ôsmich rokoch stihol prečítať okolo 50 kníh. Neostal však len pri čítaní:

“Scrivevo bene, la maestra a volte leggeva in classe i miei pensierini. ... Anche il preside mi elogiò: quel giorno decisi che avrei fatto lo scrittore. Avevo otto anni.”⁷

„Písanie mi išlo, učiteľka občas čítavala moje slohy... A tiež som dostal pochvalu od riaditeľ'a školy: v ten deň som sa rozhodol, že sa stanem spisovateľ'om. Mal som osem rokov.“

Po ukončení základnej školy ho túžba stať sa spisovateľom a venovať sa klasickej literatúre nasmerovala k štúdiu na lýceu⁸. V citlivých rokoch dospievania to nemal Nove jednoduché. Na škole bol prvý rok vylúčený zo štúdia, neskôr znovu prijatý a v období medzi jeho 16. a 17. rokom mu v krátkej dobe zomreli obidvaja rodičia. Z vlastnej iniciatívy začal prekladať gréckych a latinských básnikov. V štúdiu pokračoval na Štátnej univerzite v Miláne, kde sa zapísal na hlavný odbor filozofia. Popri študijných povinnostiach sa venoval hlavne poézii.

“...ho fatto due incontri fondamentali: la poesia contemporanea e i giornalini porno. Mi sono formato con il Gruppo 63⁹ e la pornografia. Era un modo per conoscere il mondo, per imparare le cose della vita.”¹⁰

„...Poznamenali ma dve zásadné veci: moderná poézia a pornografické časopisy. Formovala ma skupina Gruppo 63 a pornografia. Bol to spôsob ako spoznať svet a naučiť sa základným veciam o živote.“

---

⁷ Ibidem, SENARDI, Fulvio. *Aldo Nove*. Firenze: Cadmo, 2005, s. 11–12

⁸ Liceo Cairoli di Varese

⁹ Volné združenie 34 spisovateľov, ktoré vzniklo v roku 1963 na sympóziu v Palerme a vydalo rovnomenný zborník.

¹⁰ Ibidem, SENARDI, Fulvio, Op. cit., s. 12

V Miláne sa dostáva do spolku tvoreného z ďalších básnikov. V tejto spoločnosti sa hovorilo hlavne o autoroch ako Rimbaud, Baudelaire a ďalších „*podivných*“¹¹ poetoch. Jeho aktívny záujem o poéziu len predznamenáva zásadné udalosti. Dostáva ponuku na post redaktora v časopise Poesie (Poézia) a je prizvaný k spolupráci riadiť básnickú zbierku In-versi pod vydavateľstvom Bompiani.

Aldo Nove sa stáva oficiálne spisovateľom v roku 1989, keď ešte pod svojim civilným menom Antonello Satta Centanin vydáva svoj básnický debut *Tornando nel tuo sangue (Navracajúci sa v tvoju krv)*.

Vysokoškolské štúdiá zakončuje na prahu 90. rokov, keď sa v talianskej literatúre začínajú diať veci, ktoré Alda Noveho osudovo nasmerovali k novej umeleckej etape.

---

¹¹ Ibidem, SENARDI, Fulvio. *Aldo Nove*. Firenze: Cadmo, 2005, s. 12

3. Tretia avantgarda sa hlási o slovo

3.1 Kríza talianskej literatúry v období 60. – 80. rokov 20. storočia

Od 70. rokov 20. storočia zažívala talianska literatúra letargické obdobie. Po výraznej neorealistickej epoche, sa v 60. rokoch o slovo hlásili autori neoavantgardy, ktorí sa združovali v rôznych zoskupeniach. Medzi tie najvýraznejšie patrila nepochybne skupina Gruppo 63. Revolučný rok 1968 výrazne zasahuje do talianskeho politického diania v 70 rokoch a nastáva obdobie násilných ľavicových i pravicových útokov takzvané olovené roky. Literáti dávajú pred písaním prednosť aktívnej politickej činnosti, zúčastňujú sa debát, manifestácií, či dokonca teroristických útokov. Táto situácia, v ktorej sa presadilo len niekoľko výrazných rozprávačských talentov ako boli, Tabucchi alebo Benni, trvala až do 80. rokov, ktoré výrazne osviežili svojimi vrcholnými dielami originálni autori Italo Calvino a Umberto Eco. Knihami *Se una notte d'inverno un viaggiatore* a *Il nome della rosa* presadili postmodernistické tendencie v talianskej literatúre a ich dielo ocenili čitatelia a odborná verejnosť i mimo rodnej zeme.

3.2 Pier Vittorio Tondelli spisovateľ nového prístupu a editor antológií

Stojaté vody talianskej literatúry výrazne narušil svojou tematikou i štýlom spisovateľ menom Pier Vittorio Tondelli. Možno nevyňikal genialitou a komplexnosťou jazykového prejavu, ale vo svojich dielach, v ktorých prevládali hlavne autobiografické prvky, priniesol do sveta doterajšej literatúry úplne nové témy. Homosexualita, alkohol, drogy, prostitúcia, sex. Tieto nové syžety šokovali malomestskú spoločnosť a naopak výrazne ovplyvnili jazyk a tematiku mladých spisovateľov. Tondelli sa počas svojho krátkeho života, (zomrel v roku 1991 na onemocnenie AIDS), zaslúžil aj o výraznú pomoc mladým autorom. S podporou anconského vydavateľstva Transeuropa edične pripravil v rokoch 1985–1990 tri antológie prác začínajúcich spisovateľov. A tak sa objavuje celý rad nádejných literátov narodených v 60. a 70. rokoch, ovplyvnených nielen Tondelliho autobiografickým štýlom a tematikou. Ich záujem sa rozširuje o ďalšie témy: televízia, násilie, filmová žánrová kultúra a populárna i klubová hudba.

3.3 Talianska literatúra na prahu 90. rokov

Táto nová literatúra bola vo svojej dobe označovaná aj ako paraliteratúra. Ešte pred vydaním slávnej antológie *Gioventù cannibale* sa novou naráciou zaoberali na literárnom mítingu v Reggio Emilia, ktorého prvý ročník sa konal v roku 1993. Organizátori podujatia, členovia skupiny Gruppo 63 slávil tridsať rokov svojej existencie a v novom prozaickom štýle videli pokračovateľov experimentálnej prózy. Mladých autorov považovali za akúsi „tretiu avantgardnú vlnu“ a základom pre ich tvorbu považovali priamy kontakt s čitateľom. Autori predčítavali svoje diela, potom nasledovala debata. Literárna obec tak po mnohých rokoch opäť nadviazala živý kontakt s čitateľom.

3.4 Slávna antológia *Gioventù cannibale*

“Il giorno della laurea mi ricordo, c’era il concerto al Palaforum che reuniva i Velvet Underground. Io ci andai. Era il ‘93, pochi anni dopo sarei diventato Cannibale.”¹²

„Pamätám si, že v deň obhajoby bol v Palafore koncert, ktorý dal znovu dohromady skupinu Velvet Underground. Tak som tam išiel. Písal sa rok 93 a pár rokov na to som sa stal Kanibalom.“

Spomienka Alda Nove je popisom obdobia, ktoré ho z básnických intelektuálnych kruhov nasmerovalo ku generácii mladých spisovateľov, ovplyvnených americkou postmodernou, filmami, rockovou hudbou a masovou kultúrou. V roku 1996 vychádza v známom vydavateľstve Einaudi pod edičným spracovaním Daniele Brolliho antológia *Gioventù Cannibale*, ktorá bola výrazne komerčne úspešná. Nový typ prózy prestáva byť označovaný ako alternatíva, preniká do mainstreamových sfér a na tento úspech nadväzujú i ďalšie veľké vydavateľské koncerty a vydávajú ďalšie antológie podobného razenia.

---

¹²Ibidem, SENARDI, Fulvio.Op. cit., s. 12

3.5 Špecifický „pulp“ jazykový štýl a syžet mladých kanibalov

Na spomínanom komerčnom úspechu mal určite nemalú zásluhu špecifický jazykový štýl spisovateľov. Narácia poviedok a jazykový prejav hlavných hrdinov bol ovplyvnený slangom a žargónom mladých ľudí, masovou kultúrou (hlavne televíznou a reklamnou rétorikou), svetom komiksov, počítačových hier, rockovej hudby a azda najväčší dosah na ich vyjadrenie mala filmová kultúra. Běčkové horory označované ako splatter (krváky), noir a predovšetkým odkaz amerického režiséra s talianskymi koreňmi, Quentina Tarantina, bol pre mladých kanibalov zásadný. Jeho kultový film *Pulp Fiction* dal tejto generácii nový rozmer, v ktorom sa snúbil krvák s humorom, s prvkami absurdity, nadhľadu a zmyslu pre paródiu. I preto dostala táto nová literatúra nálepku *pulp*.

Kanibalská tvorba bola zásadná aj charakteristickou tematikou, s ktorou autori pracovali. Hyperrealistické príbehy znázorňovali pokrivený rebríček životných hodnôt ovplyvnených konzumom a obrazom novej reality vytvorenej cez média. Príbeh šokoval zobrazením násilia alebo sexuálnych scén, veľmi často sa pracovalo s ich kombináciou. Poviedky mali svojho čitateľa ohromiť, zneistiť jeho predstavu vnímania reality. Záver príbehov väčšinou vyústil v šokujúci násilný koniec.

4. Kanibal Nove a jeho prozaický debut

“Siamo una generazione cannibale.”¹³

„Sme generácia kanibalov.“

Tento výrok slávneho autora komiksov z 80. rokov, Andreu Pazienzu, známeho pod prezývkou Paz, inšpiroval v pomenovaní antológie na *Gioventù cannibale* (*Kanibalská mládež*) a nahradil pôvodne plánovaný názov *Spaghetti splatter*.¹⁴ Komerčný úspech antológie naštartoval kariéru mnohým mladým spisovateľom – kanibalom a medzi tých, ktorým táto antológia otvorila bránu do „veľkého“ sveta literatúry, nepochybne patrí i Aldo Nove.

V antológii prvýkrát prispieva pod umeleckým menom, ktoré si vybral podľa šifrovanej správy z roku 1945.

“...l'autore si firmava Aldo Nove, uno pseudonimo preso dal messaggio che preparò l'insurrezione di Milano nel , 45 («Aldo dice 26x1», Nove è la somma di 2, 6 e 1)”¹⁵

„...autor sa podpísal ako Aldo Nove, tento pseudonym si vybral na základe správy, za pomoci ktorej sa pripravovalo povstanie v Miláne v roku 1945. (« Aldo hovorí 26x1 » Devät (po taliansky nove) je súčtom 2, 6 a 1)”

Vo svojej prvej próze, poviedke *Il mondo dell'amore* (*Svet lásky*) formálne predstavuje základné znaky svojského prozaického jazykového štýlu, charakteristického pre jeho neskoršie prozaické diela, ako sú zbierka poviedok *Woobinda* alebo prvý román *Puerto Plata Market*.

---

¹³ CESARI, Severino. “Dopo i cannibali”. In: Carmilfa, letteratura, immaginario e cu/tura di opposizione. <http://www.cannillaonline.com/archives/2003/06/000283.html> cituje LERGETPORER, Helena Ibidem v *Násilí v italské próze 90. let 20. století*. (FFUK 2010, disertační práce) s. 44

¹⁴ CESARI, Severino. “Dopo i cannibali”. In: Carmilfa, letteratura, immaginario e cu/tura di opposizione. <http://www.cannillaonline.com/archives/2003/06/000283.html> cituje LERGETPORER, Helena. Ibidem.s 442010, disertační práce) s. 44

¹⁵ Aldo Nove, Il ritorno del giovin cannibale Corriere della Sera [online].2004 [cit. 2014-6-13] Dostupné z http://archiviostorico.corriere.it/2004/aprile/14/Aldo_Nove_ritorno_del_giovin_co_9_040414101.shtml

4.1 Il mondo dell'amore – kanibalská poviedka

“Sabato pomeriggio io e Sergio siamo andati alla Iper della Folla di Malnate. Quando non sappiamo cosa fare andiamo lí a guardare gli altri che non sanno che cazzo fare, e vanno a vedere gli stereo da 280 000 lire senza il compact...”¹⁶

„V sobotu poobede sme ja a Sergio šli do Iperu vo Folla di Malnate. Ked' nevieme čo robiť, tak sa tam ideme pozerat' na druhých, čo tiež nevedia, čo kurva robiť, a idú omrknúť súpravu za 280 000lír bez CD prehrávača.“

Príbeh poviedky *Il mondo dell'amore* je rozprávanie mladíka menom Michele o jeho pravidelných sobotných návštevách miestneho nákupného strediska Iper Folla de Malnate, ktoré podniká aj so svojim kamarátom Sergiom. Pri týchto výpravách sa bavia aj tým, že v aute často napodobňujú zvučku *OK, il prezzo é giusto (OK, cena je správna)*.

Relácia, v ktorej sú ažiaci hádali správnu cenu výrobkov, sa vysielala v rokoch 1983–2001 a jej dlhoročná moderátorka Iva Zannicchi ho označila za triumf konzumu.¹⁷

Po monotónnom popise niekoľkých takto strávených popoludní sa objavuje zápleтка. Na základe hesla: *OK, cena je správna!* sa Michele a Sergio rozhodnú jedného dňa zakúpiť si pornografickú kazetu z ponuky hypermarketu a vyberajú si tú najlacnejšiu s názvom *Il mondo dell'amore*.

Po jej spustení, sa začína zvláštny film pospájaný z rôznych druhov záberov, ktorý rozhodne nie je druh filmu, ktorý pravdepodobne očakávali. Pripomína akúsi štúdiu o láske, pozliepanú z rôznych typov záberov násilia, citácie básne od G.da Lentiniho, ukážok znetvorených ľudí, rôznych druhov sexuálnych praktík. Všetko za komentára hlasu profesora hovoriaceho o traumách z detstva. Film vrcholí v momente detailných záberov kastrácie za sprievodných slov profesora, že zo zvyškov penisu je možné vymodelovať ženské prirodzenie. To je hlavný moment pre Micheleho, ktorý sa rozhodne stať lesbičkou a penis si odreže. Kamarát Sergio ho nasleduje a spoločne umierajú na vykrvácanie.

---

¹⁶ *Ibidem, Gioventú cannibale.*, Torino, Einaudi, 1996 s. 53

¹⁷ LERGETPORER, Helena. Op. cit., s. 49

Hlavné témy: konzum a televízna kultúra, sa pre Noveho stali základom nielen pre túto poviedku, ale aj pre jeho neskoršiu prozaickú tvorbu. Úvodným Michelovým popisom jeho sobôt nastavuje Nove zrkadlo konzumnej spoločnosti, ktorá má vo zvyku tráviť svoj voľný čas v nákupných domoch a konanie hlavných hrdinov *Il mondo dell' amore* ovplyvňuje práve známa veta: *OK, il prezzo è giusto!*, ktorú v televíznej show skandovali diváci, tesne pred reklamným okienkom.

Tento pokrik sa im stáva hlavným heslom pre sobotné výlety oboch chlapcov, nasmerovaných do miestneho hypermarketu, rozhoduje pri kúpe najlacnejšej videokazety a film, ktorého obsah ich nakoniec inšpiruje k drastickému činu tiež oceňujú slovami: „*Áno, cena je správna!*“ Zvuk rovnomennej TV show sprevádza Michela aj počas jeho agónie.

“Nella mia testa c’era una vera confusione. Sentivo un ronzio, ossesivo, che diventava specie di musica perfetta. Sentivo come delle risate lontane.

Come degli echi indescrivibili.

Come se attorno a me c’eramolta gente.

Come quando Iva Zanicchi entra e c’è quella specie di festa, prima della pubblicità.

Tutto saltano e gridano, all’infinito, nel paradiso:

OK, il prezzo è g ...“¹⁸

„V hlave som mal úplný zmätok. Počul som šialený hukot, ktorý sa menil v dokonalú hudbu. Ako keby z diaľky znel smiech.

Ako keby ma obklopovalo veľa ľudí.

Ako keď Iva Zannichi vchádza a tesne pred reklamou nastane slávnostná atmosféra.

Všetci vyskočia a kričia, naveky v raji:

OK, cena je s...“

Poviedka *Il mondo dell' amore* spĺňa stavbou i zvoleným jazykom základný program Noveho, ktorý vypracoval pre svoju prvú zbierku poviedok *Woobinda è altre storie senza lieto fine*.

---

¹⁸ *Ibidem, Gioventù cannibale.*, Torino, Einaudi, 1996 s. 62

5. Woobinda è altre storie senza lieto fine

Ešte v ten istý rok 1996, krátko po uvedení antológie Gioventù cannibale vydáva Aldo Nove svoju prvú zbierku poviedok *Woobinda è altre storie senza lieto fine* (*Woobinda a ďalšie príbehy bez šťastného konca*) v malom vydavateľstve Castelvechio. Pozornosť Noveho sa sústreďuje na postavy rôzneho veku a taktiež rôzneho sociálneho postavenia, žijúce na území Talianska, ktoré vyrástli na „výkrme“ štátnej a súkromnej televízie. Média, hlavne televízia a všade prítomný atak konzumu ovplyvňujú ich charakter, myslenie a konanie. Možno aj preto sa pôvodný rukopis volal *La merce che c'è in noi*¹⁹ (*Tovar, ktorý je v nás*). Mikropríbehy Nove rozdelil do jednotlivých kapitol, ktoré nazýva „lotto“ (názov lotérie podobnej českej Sazke). Autor ich čísluje: *Lotto numero uno* (*Lotto číslo jedna*) až po číslo osem. Jednotlivé kapitoly tak obsahujú príbehy ľudí, ktoré pripomínajú náhodne vylosované čísla z osudia. Vzniká tak podivuhodná mozaika vytvorená zo 40. epizód, ktoré čitateľa šokujú svojim obsahom a rýchlym tempom jedna strieda ďalšiu. Ich čítanie pripomína „zapping“ – prepínanie televíznych kanálov. Často sú tak nedopovedané alebo ukončené uprostred slova. Výber poradia poviedok taktiež pripomína skladbu televízneho programu, v ktorom sa striedajú najrôznejšie žánre. Po detskej relácii sa vysielala krimiseriál, telenovela, televízna súťaž, reality show, správy... atď. Všetko za pravidelného prerušovania reklamy, tiež žánrovo i obrazovo pestrej. Tak ako televízne vysielanie plynie bez nejakých ďalších logických spojov, banality sú striedané s tragickými zábermi správ a reklamami na prací prášok, tak sú vo Woobinde umiestnené jednotlivé príbehy. Banálne príbehy, striedajú príbehy vyrazajúce dych. Ako už bolo niekoľkokrát spomenuté, práve okolo sugestívnej moci televízie a reklamných blokov sa sústreďuje hlavná pozornosť autora a za názov, ktorý si nakoniec zvolil pre svoju zbierku Woobinda k tomu len odkazuje. Rovnomenná poviedka tejto zbierky nesie svoje meno podľa nemecko-švajčiarskeho seriálu Woobinda, ktorý sa vysielal v talianskej televízii v 70. rokoch 20. storočia.

---

¹⁹ Ibidem, SENARDI, Fulvio. Op. cit., s. 19

5.1 Woobinda

“Da quando ci sono le televisioni di Berlusconi non fanno più vedere Woobinda, il ragazzo svizzero pallido che corre nella savana. Questo é uno degli effetti della destra.”²⁰

„Odkedy patria televízie Berlusconimu, tak už nedávajú Woobindu, toho svetlého švajčiarskeho chlapca, ktorý behá po savane. Aj to je jeden z dôsledkov pravice.“

Táto poviedka sa ako jedna z mála ostatných príbehov vymyká celkovému „kanibalskému“ charakteru koncepcie zbierky. Nie sú v nej zobrazené násilné alebo sexuálne scény a chýba v nej dejová linka. Je prostou generačnou výpoveďou o novej dobe a do istej miery sa dá povedať, že autor prostredníctvom hlavnej postavy prehovára k čitateľovi. Rozprávačom je tridsiatnik Giuseppe, ktorý hneď v úvode oznamuje, že je ľavičiar, tak ako aj Woobinda, rovnomenná hlavná postava seriálu, ktorý predstavuje zverolekára, pôsobiaceho v africkej savane. Aldo Nove je vo svojich dielach často značne autobiografický a dá sa predpokladať, že v predstaviteľovi Woobindy, svetlovlasom modrookom Švajčiarovi mohol vidieť ako malý chlapec, vyrastajúci pri švajčiarskych hraniciach, veľa spoločného.²¹ Motív Švajčiarska, „zasľúbenej“ zeme, kde všetko funguje, sa objavuje aj v jeho románe Puerto Plata Market. Možno práve pri sledovaní seriálu, si malý Nove vyprojektoval, akýsi ideál švajčiarskeho hrdinu, ktorý behá divokou prírodou a zachraňuje zvieratá. Sledovanie seriálu tak podľa slov Giuseppeho umožňovalo *snívanie*:

“La mia generazione ha tantissimo bisogno di sognare“

„Moja generácia má obrovskú potrebu snívania.“²²

Takisto v ňom mohol vidieť akýsi rozprávkový ideál bojovníka, ktorý ochraňuje slabších, kričiacich vetu:

---

²⁰Ibidem, NOVE, Aldo, *Superwoobinda.*, Torino: Einaudi, 1998, s. 15

²¹Aldo Nove má modré oči a v detskom veku bol svetlovlasý

²²Ibidem, NOVE, Aldo, op.cit. s 15

²³Ibidem, NOVE, Aldo, op.cit. s 15

“Woobinda aiutami, Woobinda aiutami”²³

„Woobinda, pomôž mi, Woobinda pomôž mi“

Pre Giuseppeho predstavuje Woobinda súdržnosť.

“...Woobinda faceva solidarietà.”

„...Woobinda vytváral solidaritu.“

Autor sa v jednom z rozhovorov vyjadril, že hlavný dôvod, prečo napísal túto zbierku bolo upozorniť na novú generáciu bez budúcnosti.²⁴ Postavy jeho zbierky Woobinda sú ľudia, neschopní hlbšieho emočného prejavu. Čitateľa prekvapuje ich necitlivosť k druhým ľuďom, ale aj k sebe samým, ohromuje absolútna absencia empatie pri popisovaní banalít ale najmä brutálnych činov. Možno práve preto, je v očiach Giuseppeho Woobinda hrdinom, vďaka ktorému v nových časoch prežívajú ideály jeho generácie.

“Un giorno non ci saranno più foreste e allora Woobinda finirebbe come alla televisione di oggi, che non esiste proprio. Ma esiste, lui, come se il tempo non fosse passato dentro di me.

Dentro tutte le persone che hanno ancora qualcosa da dire. È la forza di avere trent'anni negli anni Novanta.”²⁵

„Jedného dňa už možno nebudú viac existovať lesy a Woobinda by tak mohol skončiť, podobne ako skončil v dnešnej televízii. Načisto by už neexistoval. Ale napriek tomu, stále existuje vo mne. Aj keď uplynulo toľko času.

Žije vo všetkých ľud'och, čo majú ešte čo povedať, To je sila toho, keď je vám tridsať v devädesiatych rokoch.“

---

²⁴Superwoobinda la generazione senza più futuro Repubblica, [online]. 2009 [cit. 2014-6-13] Dostupné z <http://ricerca.repubblica.it/repubblica/archivio/repubblica/2009/03/12/superwoobinda-la-generazione-senza-piu-futuro.html>

²⁵Ibidem, NOVE, Aldo, op.cit. s 16

Zodpovednosť za zmiznutie Woobindy nesie podľa Giuseppeho Berlusconiho nadvláda nad televíznymi kanálmi a nové časy, ktoré nastali za jeho pravičiarskej vlády. Obvinenie neslávne známej politickej figúry zo zmiznutia seriálovej postavy je úsmevnou nadsázkou Noveho, ktorý týmto spôsobom reflektuje Berlusconiho mediálny vplyv vyvíjaný na taliansku spoločnosť 90. rokov.

5.2 Silvio Berlusconi

Túto kontroverznú osobnosť asi nie je potrebné bližšie predstavovať, ale je pomerne zaujímavé jeho úvodné predstavenie na internetovom portáli anglickej verzie Wikipédie.

„Silvio Berlusconi (born 29th September 1936) is an Italian media tycoon and politician. He was a frequent criminal defendant, and convicted tax evader who served three times as Prime Minister of Italy, from 1994 to 1995, 2001 to 2006 and 2008 to 2011. Berlusconi is the controlling shareholder of Mediaset and owner of the Italian Football club A.C . Milan since 1986.“²⁶

„Silvio Berlusconi (narodený 29. Septembra 1936) je majiteľ mediálneho impéria a politik. Bol mnohokrát súdne stíhaný a usvedčený z daňových únikov, tri krát sa stal premiérom Talianska v období od 1994 do 1995, 2001 – 2006 a 2008 do 2011. Berlusconi je akcionárom ovládajúci spoločnosti Mediaset a od roku 1986 vlastníkom talianskeho futbalového tímu A.C. Miláno.“

O Berlusconiho politike a škandáloch rôzneho druhu sa už napísalo tisíce riadkov po celom svete. Je jedným z najbohatších ľudí Talianska, v roku 2014 ho magazín Forbes označuje za 141. najbohatšieho muža na svete.²⁷ V roku 1994 založil stredopravicovú stranu Forza Italia. Vysoko postavený politik a zároveň vlastník obrovského mediálneho impéria, z toho troch verejnoprávnych kanálov: Canale 5, Italia 1 a Rete 4. To bol dôvod kritiky, ktorá padala na jeho hlavu. Z kontroly, z manipulácie a cenzúry médií, ho obviňovali organizácie slobodného prejavu

---

²⁶ Silvio Berlusconi Wikipedia, [online]. [cit. 2014-06-30] Dostupné z http://en.wikipedia.org/wiki/Silvio_Berlusconi

²⁷ Wikipedia, Silvio Berlusconi [online]. [cit. 2014-06-30] Dostupné z http://it.wikipedia.org/wiki/Silvio_Berlusconi

reči, opozičné strany i široká verejnosť. Už v 70. rokoch vlastnil prvú malú kábllovku, v roku 1975 zakladá finančnú spoločnosť a v roku 1993 sa stáva vlastníkom spoločnosti multimedialnej spoločnosti Mediaset, pod ktorú spadalo značné množstvo televíznych kanálov a novín.

5.3 Televízia a talianska spoločnosť

Podľa slov Alda Nove, nielen on sám, ale celá generácia, ktorá dospievala v 70. rokoch, vyrástla pod značným vplyvom televíznej kultúry. Televízia sa stala súčasťou takmer každej talianskej domácnosti a stala sa celodenným spoločníkom. K obľube sledovania televízie prispela nemalým podielom i zmena čiernobieleho vysielania na farebné. Farba výrazne zvýšila hranicu vnímania reality, a tak sa vysielané programy ešte viac priblížili k divákovi. Tejto problematike sa širšie venuje H. Legetporer, ktorá vo svojej dizertačnej práci *Násilí v italské próze 90. let 20. století* parafrázuje text knihy *L'Italia del tempo presente. Famiglia, societa civile* historika Paula Ginsborga

„Historik Paul Ginsborg ve své knize o italské společnosti v období 80. a první poloviny 90. let poukazuje na oficiální statistiky: zatímco průměrná doba, kterou Italové strávili sledováním televize v roce 1988 byla 2 hodiny 35 minut denně, vyšplhala se tato hodnota z důvodu rozšíření barevné televize a silného nástupu soukromých komerčních stanic v roce 1995 na 3 hodiny 35 minut denně, přičemž se u většiny respondentů jednalo o jedinou kulturní aktivitu, které se věnovali každodenně.“

Známe televízne programy, seriáloví hrdinovia či reálni moderátori sa objavujú vo väčšine poviedok Woobindy, i neskôr rozšíreného vydania Superwoobindy. O dopade vplyvu TV na hlavných hrdinov zbierky budeme hovoriť v nasledujúcej kapitole.

5.4 TV v poviedke Complotto di famiglia

“Bentornati a Canale 5 Bentornati a Complotto di famiglia su Canale 5 quella trasmissione hai capito mi diceva mia moglie ti abbiamo fatto uno scherzo per andare da Castagna per ridere con la televisione ...“

„A sme zase späť na Canale 5, sledujete Rodinné spiknutie na Canale 5 tamten program už si to pochopil, hovorí mi manželka, chceli sme si z teba vystreliť a preto sme v televízii u Castagnu, aby sme sa zasmiali v televízii.“²⁸

Príbeh poviedky začína návrhom manželky manželovi oživiť ich sexuálny život a vyskúšať výmenu s iným manželským párom. Manželke sa naozaj podarí nájsť vhodný pár a nastáva deň D. Na veľké prekvapenie manžela, bez zaváhania odchádza jeho žena s „novým“ mužom do spálne a manžel ostáva o samote s novou partnerkou. Priznáva sa jej, že ešte nikdy nič také neskúsil, tej to nevadí a snaží sa ho vyprovokovať k akcii. Manžel, ktorého myšlienky sa striedavo uberajú k nevernej manželke vo vedľajšej izbe a vnadami novej partnerky, je nakoniec v intímnej chvíli vyrušený:

“Mia moglia allora è entrata nella stanza, con quel tipo è entrata ridendo cosa hai fatto di là le ho gridato lei diceva non gridare mi ha detto. ... siamo a Complotto di Famiglia mi ha detto la puttana cazzo che me ne frega sei a Complotto di famiglia calmati Eugenio quel programma con Alberto Castagna...”²⁹

„A náhle vošla do izby moja žena, aj s tým típkom vchádzala a smiala sa, čo si tam robila, kričal som na ňu, ona mi povedala, aby som nekričal, povedala mi ... sme v Rodinnom spiknutí mi povedala do piči kurva a čo ma je po tom, si v Rodinnom spiknutí upokoj sa Eugenio, v tom programe s Albertom Castagnom...”

Manžel sa rozčúli a jeho hnev vzápätí strieda reklamný blok, defilé najrôznejších produktov, v ktorom nechýba výzva na prihlásenie sa do súťaže krásy. Hneď po ňom relácia pokračuje skoro identicky tam, kde skončila. Manželka neustále vysvetľuje, že sú v televízii a manžela chytá čoraz väčšia zúrivosť, kričí, že ho žiadna televízia nezaujíma a rozbíja hlavu vedľa sediacej žene s ktorou mal ešte pred chvíľou prežiť milostný zážitok.

---

²⁸ Ibidem, NOVE. Aldo. *Superwoobinda.*, Torino: Einaudi, 1998, s. 12

²⁹ Ibidem, NOVE, Aldo, op.cit. s 11

Hyperealizmus sa nesie celou zbierkou *Woobinda* a i neskôr i v jej rozšírenom vydaní *Superwoobinda*. Relácia *Complotto di famiglia* (*Rodinné spiknutie*) vysielaná na verejnoprávnom kanáli skutočne existovala. Podľa správy z talianskej tlače roku 1995 bola zložená z 200 dielov a zaznamenala obrovský divácky úspech. Pozrime sa na bližšie údaje o jej vzniku.

“Per realizzare le 200 puntate andate quotidianamente in onda su Canale 5 sono state girate 1000 candid camerain tutta Italia, per un totale di oltre 60mila minuti di registrazione. Di tutto questo materiale solo le migliori 400 candid camera sono state messe in onda. Oltre alle mille “vittime” e ai familiari “complici”, la cui selezione è avvenuta attraverso 3mila provini, sonostati utilizzati 150 attori, per un totale di 580 giornate di posa. Alla realizzazione del programma hanno lavorato quasi 100 persone.”³⁰

“K realizácii 200 dielov, ktoré sa denne vysielali na Canale 5 bolo použitých 1000 skrytých kamier umiestnených po celom Taliansku, ktoré celkovo nasnímali 60 000 minút. Z celkového materiálu bolo do vysielania vybraných iba 400 najlepších skrytých kamier. Okrem tisícky „obetí“ a rodinných „komplicov“, ktorí boli vybraní z 3 000 záujemcov, bolo využitých 150 hercov v priebehu 580 natáčacích dní. Na realizácii programu sa podieľalo asi 100 osôb.”

Účinkovanie v televízii bolo a je do dnešných čias snom mnohých ľudí. Byť videný na televíznej obrazovke, teda v priestore, kde sa prezentujú známe osobnosti, znamená stať sa nachvíľu tiež slávnou osobnosťou. Možno práve preto toľko talianskych rodín neváhalo a prihlásilo sa do výberu programu *Rodinne spiknutie*. Účinkujúcim sa na chvíľu dostalo žiarivej glorioly slávnych, prežili akýsi adrenalinový zážitok a aspoň načas sa im zvýšil status vo ich okolí. Diváci zase lačne prahli po nečakaných situáciách, ktoré prinášal koncept programu nič netušiacim obetiam rodinných príslušníkov.

---

³⁰Ibidem, AdnAgenzia, Canale 5: Complotto di famiglia 200 puntate [online]. 1995 [cit. 2014-07-14] Dostupné z http://www1.adnkronos.com/Archivio/AdnAgenzia/1995/06/12/Spettacolo/CANALE-5-COMPLOTTO-DI-FAMIGLIA-200-PUNTATE_170900.php

Nevedomé účinkovanie hlavného hrdinu v televíznom programe, ktorý funguje na princípe skrytej kamery, spustí jeho rozčúlenie vyúsťiace v agresívne násilné konanie. To všetko za červeného svetla kamier. Nove v zbierke *Woobinda* často používa hyperbolu a pravidelne dostáva svoje postavy do vyhrotených situácií a emócií. Vo svojich poviedkach rád poukazuje na to, kde je hranica vkusu vysielaných programov, čo všetko sa ešte môže stať predmetom objektu záujmov televízie a kde je vlastne hranica vysielaného programu. Podobnej tematike sa venuje aj v poviedke *Vermicino*.

5.4.1 TV v poviedke *Vermicino*

“Questo Vermicino, io lo ricordo.

Perché forse è stato il momento più bello della mia vita, te lo racconto così come è successo, con la luce spenta tutti alzati assieme a guardarlo. C’era silenzio. Era notte. Diventava sempre più notte a guardare Vermicino alla tele. Eravamo milioni di persone e lui giù, lì da solo.”³¹

„Vermicino, na to si pamätám.

A pretože to bol možno jeden z najkrajších momentov môjho života, porozprávam ti to tak, ako sa to stalo, svietilo sa a všetci boli hore a spolu sa na to dívali. Bolo ticho. Noc. Bola čoraz väčšia noc, keď sme sa pozerali na Vermicino v televízii. Boli nás milióny a on tam dole sám.“

Prípád *Vermicino* je skutočná tragická udalosť z roku 1981. Šesťročný chlapec *Alfredino* spadol do studne vo *Vermicine* neďaleko *Frascati* a jeho záchrana bola po tri dni zaznamenávaná televíznymi kamerami. A tak celé Taliansko, dokonca i za účasti talianskeho prezidenta, sledovalo v priamom prenose záchranu malého chlapca, ktorá nakoniec skončila jeho úmrtím. Práve táto spomienka patrí medzi hlavné životné zážitky, o ktorých sa jedného dňa chce podeliť hlavný hrdina poviedky so svojimi vnúčatami.

---

³¹ *Ibidem*, NOVE. Aldo. *Superwoobinda.*, Torino: Einaudi, 1998, s. 23

Priamy prenos záchrany chlapca bol akýmsi zvráteným druhom reality show, ktorej hlavným aktérom sa nechtiac stal malý chlapec uväznený na dne studne. Ľudstvo odjakživa fascinujú tragédie a táto fascinácia sa stala predmetom záujmu aj vtedajšieho mimoriadneho televízneho vysielania. Televízne vysielanie záchrany nešťastného chlapca zdvihlo vlnu kritiky ohľadne miery žurnalistickej etiky.

Nove používa horký tón irónie, keď do úst hlavného hrdinu vkladá úvodné slová:

“È una cosa importante. È forse la cosa più importante, avere qualcosa da ricordare come Vermicino.”³²

„Je to dôležitá vec. Možno jedna z najdôležitejších, mať spomienku na niečo také ako je Vermicino.“

Postavy Woobindy žijú svoje životy s hrdinami a udalosťami prezentovanými na televíznych obrazovkách. Ich žiara priťahuje podobným spôsobom ako svetlo nočné motýle. Čitateľ Woobindy pociťuje smútok a rozpaky nad tým, že medzi najväčšie zážitky hlavného hrdinu, patrí spomienka na mimoriadne televízne vysielanie. Hrdina zažíva podobne pocity, aké diváci pociťujú v priebehu rozhodujúceho futbalového alebo hokejového zápasu keď sa neobvyklý počet divákov spojí a fandí v jeden výsledok, tak ako „fandil“ v záchranu malého Alfredina z Vermicina.

5.4.2 Vplyv TV v ďalších poviedkach Woobindy

Fascináciou tragických udalostí sú hlavnou témou i ďalších poviedok Woobindy. Poviedka *La strage di via Palestro (Masaker v ulici Palestro)* je opäť inšpirovaná skutočnou udalosťou, ktorá sa stala v roku 1993 neďaleko Pavilónu súčasného umenia v Miláne. Počas série bombových útokov, ktoré boli súčasťou bojových útokov, tam zomrelo päť ľudí. Hlavný hrdina, 20. ročný mladík prichádza na miesto činu aj so svojou priateľkou. Po chvíľke sucho konštatuje:

---

³²Ibidem,NOVE. Aldo. *Superwoobinda.*, Torino:Einaudi, 1998, s. 23

“Tutti pensano ai morti.

Anch’io. Ho vent’anni. Passando tra le gente, mi vedevo le macerie ed ero triste, ma meno che guardando la televisione, perché alla televisione tutto sembra piú vero...”³³

„Všetci myslia na mŕtvych.

Ja tiež. Mám dvadsať rokov. A prechádzajúc sa pomedzi ľudí som videl sutiny domov a cítil som sa smutno, ale menej ako keď pozerám telku. Pretože v televízii sa všetko zdá byť viac pravdivé. ...“

Nove sa dotýka v poviedke ďalšieho paradoxu. Televízia určuje divákovi predstavu o tom, čo je skutočné, vytvára svoj vlastný obraz reality. V televízii sa pracuje s detailom, so strihom, do televíznych správ sa zámerne vyberajú čo najdrastickejšie zábery. To všetko neustále posúva hranicu vnímania televízneho diváka a tento proces je vodou na mlyn pre autora Aldo Nove. Hrdina poviedky priznáva, že je *smutný*, ale zároveň dodáva aj to, že v televízii sa to zdá byť *všetko akési pravdivejšie*. V znamení irónie sa nesie aj koniec poviedky. Mladík sa automaticky preniesie vo svojom rozprávaní od masakru k návšteve fastfoodu, kde popisuje menu, ktoré si objednal aj so svojou priateľkou. Nove opäť pripomína absurdnosť skladby televízneho programu, v ktorom sa striedajú drastické zábery s farebnou reklamou na čokoľvek.

I ďalšia poviedka *Bagdad* je založená na sledovaní násilných záberov na televíznej obrazovke. Hlavný hrdina v úvode poviedky oznamuje, že vo všetkých televíznych správach hovoria, že je vojna, a tak sa vyberá aj s celou rodinou a psom do supermarketu urobiť zásoby. Celá poviedka je založená na rýchlom striedaní myšlienok hrdinu, ktorý sa v supermarkete rozhoduje, čo všetko je potrebné zakúpiť vo vojnových časoch, aké výsledky dosahuje jeho syn v matematike, aký televízny kanál uprednostňuje k sledovaniu záberov z Bagdadu, atď. Absuditou je, že si nakoniec kupuje pivo a chipsy, ktoré konzumuje pri pravidelnom večernom sledovaní vojnových záberov.

---

³³ Ibidem, NOVE. Aldo. *Superwoobinda.*, Torino: Einaudi, 1998, s. 28

Striedanie banálnych myšlienok o každodenných veciach a vojne znovu pripomína prepínanie televíznych kanálov. Nedopovedaná veta zase chvíľu, keď sa znudený divák rozhodne vypnúť televíziu, alebo opäť prepnúť na ďalší program.

Humorne ladené sú príbehy *La merda (Hovno)* a *A letto con Magalli (V posteli s Magallim)*. V tom prvom oznamuje 18 ročný mladík, že jeho mama objavila u neho v nočnom stolíku hovno. Matka, vášnivá televízna diváčka nález odstráni, ale ani slovom sa o celej udalosti nezmieni. Opäť sa potvrdzuje, že televízia je pre mnohých televíznych divákov zrkadlom reality. Čo sa v televízii neuverejní, alebo sa o tom nehovorí, tak to neexistuje. To platí aj o príbehu poviedky *La merda*. Exkrementy nie sú zvyčajným objektom televíznych kamier a tak mladíkova matka svojim mlčaním vlastne poprie existenciu nálezu v jeho nočnom stolíku. V druhom príbehu *A letto con Magalli* sa čitateľovi predstavuje 52 ročná prefarbená blondína Maria, ktorá sníva o tom, že by sa stala milenkou slávneho televízneho moderátora.

“Ho il sogno di andare a letto con Magalli. Magalli assomiglia a mio marito, ma é famoso.

Se vado a letto con mio marito, nessuno dice niente. Se vado a letto con Magalli ne dicono tutti.“³⁴

„Snívam o tom, že by som išla do postele s Magallim. Magalli sa podobá na môjho muža, ale hlavne je slávny.

Keď spím so svojim mužom, nikto nehovorí nič. Ak by som išla do postele s Magallim, budú o tom hovoriť všetci.

Je úsmevné sledovať monológ panej v stredných rokoch, ktorá sníva o pomere so slávnym talianskym televíznym moderátorom. Priznáva, že Magalli nie je žiaden krásavec, že je dokonca podobný jej mužovi. *Ale je slávny*. Predstavuje si, čo by asi povedalo okolie na to, keby ju videlo po boku slávnej osobnosti, akoby sa asi zmenil jej doterajší život.

Televízia ponúka nových hrdinov súčasnosti. Filmových hercov striedajú na piedestáli obľúbenosti televízni moderátori. Oproti filmovým hercom, ktorých môžeme vidieť buď iba

---

³⁴Ibidem,NOVE. Aldo. *Superwoobinda.*, Torino:Einaudi, 1998, s. 13

na filmovom plátne, alebo raz za čas na televíznej obrazovke, majú moderátori výhodu, že sú so svojimi divákmi takmer každodenne. Účinkovanie v televíznom vysielaní im prináša výnimočné postavenie a pre „obyčajných“ ľudí je veľkým zážitkom, čo len na okamžik zazrieť svojho idola na ulici. Televízia je akýsi Olymp, ktorý neustále produkuje nových bohov, a podľa miery ich obľúbenosti potom ťaží na diváckej sledovanosti. Tá je potrebná k tomu, aby sa ohlásil čo najväčší počet reklamných inzerentov.

5.5 Vplyv reklamy v poviedke *Il bagnoschiuma*

Začiatok celej zbierky otvára príbeh *Il bagnoschiuma (Pena do kúpel'a)*, v ktorej Nove volí šokovú „kanibalskú“ stratégiu.

*“Ho ammazzato i miei genitori perché usavano un bagnoschiuma assurdo, Pure & Vegetal. Mia madre diceva che quel bagnoschiuma idrata la pelle ma io uso Vidal e voglio che in tutti usino Vidal.”*³⁵

*„Zabil jsem svý rodiče, protože používali nemožnou koupelovou pěnu, Pure & Vegetal“ Matka povídala, že ta pěna udržuje pokožku vláčnou, jenže já používám Vidal a chci, aby u nás Vidal používali všichni.*³⁶

Rozprávačom prvej poviedky z *Woobindy* a azda aj najznámejšej, je mladý chlapec, bližšie nešpecifikovaného veku, ktorý hneď v úvode oznamuje, že zabil svojich rodičov, pretože si podľa neho kúpili absurdnú penu do kúpeľa.

V dnešných časoch nás reklama sprevádza na každom kroku. Objavuje sa v médiách, na verejných miestach, v dopravných prostriedkoch, na billboardoch, alebo dokonca aj na verejných záchodoch. Reklame sa v konzumnej spoločnosti skrátka nedá utiecť. Práve reklama na šampón osudovo zasiahne do života chlapca, ktorý jedného dňa zabije svojich rodičov.

---

³⁵ NOVE. Aldo. *Superwoobinda.*, Torino: Einaudi, 1998, s. 7

³⁶ Gutenbergova čítanka súčasné italské prózy, *Italská čítanka.* Praha: Labyrint Revue, Gutenberg, 2008, s. 271

*“Perché ricordo che fin da piccolo la pubblicità del bagnoschiumo Vidal mi piaceva molto.
Stavo a letto e guardavo correre quel cavallo.*

Quel cavallo era la Libertà.

Volevo che tutti fossero liberi.

Volevo che tutti comprassero Vidal.”³⁷

„Vzpomínám jsi totiž, že už když jsem byl malej, moc se mi líbila reklama na koupelovou pěnu Vidal.

Ležel jsem v posteli a díval se na toho běžícího kone.

Ten kůň znamenal Svobodu.

Chtěl jsem, aby všichni byli svobodní.

Chtěl jsem, aby všichni kupovali Vidal.”³⁸

Reklama s rozprávkovým motívom bežiaceho koňa, ktorý predstavuje slobodu formovala chlapca už od jeho detstva. Práve vtedy sa pravdepodobne vytvorili jeho ideály, ktoré otec znesvätil kúpou inej značky peny do kúpeľa, ponúkanú v akcii tri za cenu dvoch. Ďalším motívom k ich vražde bolo chlapcovo zhnusenie nad zovňajškom svojich rodičov.

“Giorno dopo giorno mi accorgevo di quanto mia madre fosse brutta.

Avevo una madre che non si sarebbe mai potuta candidare in politica, con le vene varicose e le dita ingiallite dalle sigarette.

Mia madre mi faceva schifo e mi chiedevo come era possibile che da bambino la ammassi.

Mio padre diventava sempre più vecchio anche lui.

Era davvero arrivato il momento di amazzarli.”³⁹

„Den po dni jsem jsi uvědomoval jak je moje matka odporná.

Měl jsem matku, co by se s těma křečovýma žilama a prstama zažloutlýma od cigaret nikdy nemohladát na politiku.

---

³⁷NOVE, Aldo, op.cit. s 7

³⁸Gutenbergova čítanka súčasné italské prózy, Italská čítanka op.cit. 171

³⁹NOVE, Aldo, op.cit. s 8

Zvedal se mi žaludek a v duchu jsem se ptal, jak jsem ji mohl jako dítě milovat.

Čím dál tím víc stárnul taky můj otec.

*Bylo fakt na čase, abych je zabil.*⁴⁰

Nove opäť používa hyperbolu na príklade klasického generačného problému. Moment, keď začnú dospievajúce deti kritickým okom hodnotiť správanie a zjav svojich rodičov, necháva zájsť v poviedke *Il Bagnoschiuna* do absurdných rozmerov. Chlapec svojich rodičov nemilosrdne zavraždí. Nadväznosť sa dá nájsť opäť v reklame. Tá ponúka farebný svet, plný krásy, mladosti a sviežosti. Vytvára pocit, že jedine krása a mladosť sú tie správne kritéria pre úspešný život. Reklamné spoločnosti s obľubou používajú termíny ako sú sloboda, šťastný život, zdravie rodina, priatelia, alebo manipulatívne heslá ako sú: *Bud' IN!*, *Rozhodni sa!* alebo *Jediné to správne pre tvoj život!* To všetko v dávkach, ktoré sa podávajú pravidelne počas celého dňa. Možno práve preto si Nove vyberá reklamu, v ktorej sa zmieňuje pojem sloboda. Každodenná manipulácia reklám rôzneho druhu a všadeprítomný tlak konzumnej spoločnosti ju totiž neustále ohrozujú.

5.6 Vplyv reklamy v poviedke Vibravoll

Reklama môže mať rôzne podoby. Protipólom obrázku idyly rodinného života, spokojného páru, malého roztomilého dieťaťa, sú často obrazy násilia kombinovaného so sexuálnymi motívmi. V roku 1998, teda v roku, keď vyšla *Superwwobinda* sa na českých obrazovkách objavila kontroverzná reklama na čokoládu Forte. Reklamný slogan hlásal: „*Čokoláda Forte, to je maso!*“ V krátkych sekvenciách sa striedali zábery zúriaceho tigra, zápasníkov suma, nahého ženského pozadia s krvavým odtlačkom dlane, kus krvavého steaku, atď. Čokoláda bola rezaná na cirkulárke a na konci reklamy bol do nej zaťatý sekáčik na mäso. Nakoniec z nej vytiekla tekutina, pripomínajúca krv. Svojou štruktúrou by zaiste výborne zapadala do estetiky zbierky *Woobinda*.

Aldo Nove si vyberá za objekt svojho záujmu tiež nečakaný výrobok, ktorému sa dostáva prívlastku „sexí“. V poviedke *Vibravoll* je rozprávačom 27 ročná Stefánia, ktorá si nevie vynachváliť svoj nový mobilný telefón značky Sharp. Celá poviedka je zvláštnou paródiou na

---

⁴⁰ *Gutenbergova čítanka súčasné italské prózy, Italská čítanka op.cit. 172*

teleshoppingy, teda typu reklamy, ktorá sa dokáže venovať predstavovaniu jedného výrobku v priebehu celého času svojho vysielania. Podobne ako vysielaný teleshopping pôsobí rozprávanie Stefanie o funkciách svojho nového telefónu. Hyperrealizmus sa opäť naplno presadzuje a stránku knihy zaplňuje presný popis zovňajšku telefónu a jeho technické parametre. Stefania je manželkou Gianniho. Vo svojom rozprávaní striedavo prechádza od detailného popisu svojho mobilu k líčeniu erotických hier, ktorým sa venuje počas šoférovania so svojim mužom, alebo návštevou sexshopu:

“Siamo un coppia moderna e ogni tanto andiamo al sexy shop Danubio Blu vicino a Linate, per comprare attrezzi coadiuvanti alla piena riuscita del nostro intrigante rapporto di coppia. L'ultima volta abbiamo speso 1.197.000 lire.”

„Jsme moderní pár a občas si zajedeme do sexshopu „Na modrém Dunaji“ poblíž Linate, abychom si koupili výbavu napomáhající zdaru našeho košatého vztahu. Naposledy jsme tam utratili 1 197 000 lir.“

Stefania popisuje presný zoznam vecí a ich ceny, ktoré v sexshope zakúpili.

“Però devo dire che una coppia così, che viaggia molto, dovrebbe senz'altro avere come me e Gianni, Vibravoll.

Vibravoll è l'avvisatore silenzioso dei telefoni cellulari che mio marito mi ha messo nel culo il giorno dell'anniversario del nostro matrimonio.”⁴¹

„Musím ale říct, že takový pár, co hodně cestuje, by rozhodně měl mít- jako my s Giannim-Vibravoll.

Vibravoll je tichý ohlašovač volání, který mi v den výročí naší svatby strčil můj manžel do zadku“⁴²

---

⁴¹ NOVE, Aldo, op.cit. s 17

⁴² Gutenbergova čítanka súčasnej italskej prózy, Italská čítanka op.cit. 279

Autor využíva typickú reklamnú rétoriku. Vety typu: *Sme moderný pár, alebo rozhodne by si mal zakúpiť* sú časté presvedčovacie reklamné techniky k zakúpeniu výrobku. Absurdne a ironický vyznieva záver poviedky, v ktorom hlavná hrdinka popisuje svoje sexuálne vyvrcholenie. Hlavnú úlohu v ňom zohráva práve Vibravoll a manžel, ktorý z vedľajšej miestnosti prezvára svoju ženu.

Ako už bolo povedané, reklama je dnešnom svete všadeprítomná. O jej absurdnom výskyte sa Nove zmiňuje už v spomínanej poviedke *Vermicino*.

“Penso che se Alfredo moriva ora aveva la pubblicità come problema, più per i telespettatori che per lui direttamente, impegnato a sopravvivere un attimino in più. Avrebbero cercato un momento neutro per mandare la pubblicità dei croccanti per il cane, come quando nelle partite la palla dal campo, un giocatore va a recuperarla, e fanno lo spot di una cosa.”⁴³

„Myslím, že kdyby Alfredino umíral teď, byla reklama probléem spíš pro televizní diváci než přímo pro něj, co se namáhá, aby přežil ještě další chvíli. Hledali by neutrální chvíli, kdy pustit reklamu na psí křupky jako když se v zápasech dostane míč z hřiště, jde pro něj někdo z hráčů a pustí se spot na nějakou věc.”⁴⁴

5.7 Postavy Woobindy

“Sono Cristina Cardo, ho quarantotto anni, segno zodiacale Vergine.”⁴⁵

„ Som Cristina Cardo, mám 48 rokov a som znamenie Panna.“

Poviedky zbierky Woobinda pripomínajú akési krátke spovede rôznych druhov ľudí prenášaných na televíznu kameru. Autor preto volí Ich formu a častým vzorom: *„Volám sa X.Y., mám XX rokov a som v znamení X“*, paroduje klasický model úvodného predstavovania

---

⁴³NOVE, Aldo, op.cit. s. 24

⁴⁴LERGETPORER, Helena Ibidem v *Násilí v italské próze 90. let 20. století*. (FFUK 2010, disertační práce) s. 44

⁴⁵Ibidem, NOVE, Aldo, op.cit. s. 128

súťažiacich televíznych súťaží. V štyridsiatich poviedkach Woobindy je predstavená rôzna vzorka talianskej spoločnosti. Avšak asi najviac je zastúpená stredná trieda, teda cieľová skupina nielen televízie, ale i marketingu reklamy. Mini vzorku bežných divákov si Nove vyberá i vo svojej poslednej poviedke Woobindy *Protagonisti*. Vedľa seba stoja pravidelní diváci rovnomennej TV show, ktorí po predstavení vysvetľujú svoje dôvody, prečo majú radi práve túto reláciu. Mozaika postáv je vytvorená z neúspešného študenta vysokej školy, konzultanta veľkej firmy, nešťastného dievčaťa po skúsenosti s potratom, predavačky veľkého potravinového reťazca, latentného homosexuála alebo nešťastnej vydatej ženy, kresťanky. Všetci nachádzajú v programe *Protagonisti* náhradu za svoje nespĺnené sny, alebo ideály. Citová frustrácia je spoločná viac menej všetkým postavám Woobindy. Smutne pôsobí príbeh *Hamburger lady fa la raccolta punti* (*Hamburger lady zbiera body*) o dievčati so znetvorenou tvárou, ktorá aby zabudla na reakcie okolia, nachádza zmysel v zbieraní bonusových bodov rôznych výrobkov. I ďalšie postavy bizarne riešia nedostatok lásky alebo pozornosti. Sedemnásťročný mladík z poviedky *La macchina spaccabaci* (*Prístroj na ničenie bozkov*), vyrába čudesný prístroj zložený zo stolnej lampy a mlynčeka na mäso, do ktorého vkladá jazyk pri pohľade na bozkávajúci sa pár. Tridsiatnik poviedky *Amore* (*Láska*) kupuje svojmu kocúrovi len tie najlepšie granule a s domácim miláčikom prežíva dokonca aj intímne chvíle.

Nove rozhodne necenzuruje výber postáv a syžetov. Vo Woobinde sa vedľa seba objavujú: sexuálne narušený muž (*Quando si spaventano sono fortissimo*), jehovista, ktorý neváha zabiť svojho brata (*Gesú Cristo*), mladá žena, ktorá bez väčších emocií prijíma osud pornoherečky (*Un attimino bella*), nábožensky ladená rodina, ktorá zabije v priebehu čudesného exorcistického obradu svojho syna- vášnivého filmového a televízneho diváka (*Moltissima acqua e un po'di sangue*), bratia ktorí obcujú na tele mŕtvej prostitútky (*Jasmine*) atď. ...

6. Superwoobinda

“Ecco l’Italia. Dopo dieci anni, quello che scandalizzava in questo libro, è diventato realtà, e sotto gli occhi di chiunque. Guardare per credere: siderali solitudini, guerre del tutto insenate, omicidi surreali a catena, scambi tra valutazioni di mercato e valori umani, analfabetismi globali.

E tutto con allegria. Tutto sotto l’occhio della televisione come unica padrona dei nostri sempre piú deboli pensieri.”⁴⁶

„Tohle je Itálie. To co bylo v této knize předmětem skandálu, se deset let poté stalo skutečností, a to před očima nás všech. Dívejte se a uvěříte: nezměrná osamělost, naprosto nesmyslné války, bizarní sebevraždy jako na běžícím pásu, záměna tržních odhadů a lidských hodnot, globální analfabetismus .A všechno zvesela. Všechno za doprovodu televize jako jediné paní našich slabnoucích myšlenek.”⁴⁷

Na prednej obálke znovu uvedenej knihy *Superwoobinda* sú vznášajúce sa televízory na modrom pozadí a na zadnej stránke sa potencionálny čitateľ z vyššie citovaného textu dozvedá, že po desiatich rokoch od prvého vydania knihy sa prorocké poviedky Alda Nove stali skutočnosťou.

V roku 1998 vychádza vo vydavateľstve Einaudi *Stile libero* reedícia *Woobindy* doplnená o dvanásť nových poviedok. Na rozšírené vydanie *Woobindy* odkazuje i predpona super, pripomínajúca reklamy na produkty s pridanou novou schopnosťou, alebo zvýšeným obsahom výrobku. Autor sa v nových príbehoch odkláňa od kanibalskej poetiky. V príbehu *Il Sol dell’Avvenir*, ktorý ešte svojím násilným koncom (ľavičiarsky syn odreže kosákom hlavu svojmu otcovi pravičákovi) pripomína kanibalskú výstavbu príbehu, ale v podstate sa jedná o politickú satiru. Novinkou je, že v nových poviedkach (*Tre racconti sulla televisione, Videocatalogo Italia, Un sogno che ho fatto*) sa jednou z postáv *Woobindy* stáva aj sám autor. Sám seba predstavuje ako :

---

⁴⁶Ibidem, NOVE, Aldo, op.cit. zadná stránka obalu

⁴⁷LERGETPORER, Helena Ibidem v *Násilí v italské próze 90. let 20. století*. (FFUK 2010, disertační práce) s. 72

“Mi chiamo Aldo Nove, ho ventinove anni ... Il sogno della mia vita é fare l’ospite in un talk-show della televisione svizzera, é questo sogno si è realizzato !”⁴⁸

„Volám sa Aldo Nove, mám 29 rokov... Mojím životným snom bolo pozvanie do talk show švajčiarskej televízie a tento sen sa splnil!“

V troch poviedkach o televízii paroduje svoje vystúpenie v televíznej show, ktoré absolvoval aj so svojim kanibalskými druhmi. Sám autor sa zrazu stáva objektom televíznych kamier, a tak, ako sa ironicky vyjadruje na začiatku poviedky *Giovanni scrittori*, až televízne kamery a pozvanie do známeho programu o kultúre mu v očiach konzumnej spoločnosti oficiálne priniesli status spisovateľa. Nove sa v Superwoobinde odkláňa od hyperealizmu v poviedke *Il fantasma della f*** azzura* sa jednou z hlavných postáv stáva žena – prízrak s modrým prirodzením, ktorá potom ako má pohlavný styk s hlavným hrdinom, začne močiť modrý moč. Táto tekutina má magickú moc, v mene nového sveta, všetko ničí a to vrátane pravicových politikov.

Fantasmagóriu strieda detektívna poviedka *Carre* o masovom vrahovi, v ktorej sa pátra po zavraždenej fotomodelke Carre. Dá sa povedať, že až na jednu výnimku, všetkým poviedkam nechýba humor, nadhľad a irónia. Tou výnimkou je poviedka *Marta Russo*, ktorá je podobne ako poviedka *Vermicino* inšpirovaná skutočnou tragickou udalosťou.

6.1 Marta Russo

Marta Russo bola študentkou rímskej univerzity La Sapienza a v roku 1997 bola zavraždená za záhadných okolností. Jej prípadom sa zaoberali snád’ všetky talianske média a Nove na túto mediálnu štvanicu reaguje posmrtným monológom Marty.

„Sono l’ombra inquieta di un paese civile. Sono la ragazza innocente uccisa da un folle forse da qualcuno esaltato dalla. Vittoria delle destre, un individuo dissennato che ha agito da solo un fantasma. Forse qualcuno che mi amava perché ero una bella ragazza per fare

---

⁴⁸Ibidem,NOVE, Aldo, op.cit. s 140

qualcosa per provare il brivido di un 'azione inconsulta per vedere scorrere il sangue per vedere la folla correre attorno al mio corpo per vedere un corpo crollare per vedere la scena la concitazione per sentir e parlare al telegiornale per studiare l'effetto dei giornali per continuare a suscitare la tensione degli inquirenti per stimolare i giornalisti a scrivere articoli interessanti per spingere i giallisti di fama nazionale a intervenire sul caso per fare piangere i lettori per commuovere i lettori per intrattenere i lettori per far passare il tempo far passare i lettori per tenere aggiornati gli ascoltatori per fare intervenire i sociologi per fare intervistare sociologi per continuare a parlare per considerare per occupare spazio”⁴⁹

„Jsem neklidný stín civilního státu. Jsem nevinná dívka, kterou zabil blázen možná někdo kdo byl nadšený z vítězství pravice, šílené individuum, které jednalo samo přízrak, možná někdo kdo mě miloval protože jsem byla hezká dívka, aby něco udělal, aby pocítil rozechvění z neuváženého činu, aby viděl téct krev, aby viděl jak se slévá kolem mého těla, aby viděl jak se tělo hroutí, aby viděl tu scénu, aby o tom slyšel ve zprávách, aby studoval efekt jaký to má v novinách, aby udržoval vyšetřovatele v napětí, aby podnítil žurnalisty, aby psali zajímavé články, aby přiměl slavné domácí autor detektivek , aby se k případu vyjádřili, aby čtenáře rozplakal, aby čtenáře dojal, aby čtenáře pobavil, aby čtenářům ukrátil čas, aby udržel posluchače v obraze, aby přiměl k vyjádření sociology, aby vznikaly rozhovory se sociology, aby se dál mluvilo, aby dál bralo v potaz, aby se zaplnilo místo.“⁵⁰

Tón Alda Nove vážnie a zdelenie, ktoré ponúkal čitateľovi *Woobindy* v inotajoch v bizarných ironických príbehoch je náhle nahlas vyslovené. Posmrtnými slovami študentky Marty Russo prednáša obvinenie smerujúce k dnešnej spoločnosti , krmiacej sa senzáciami, využívajúcej ľudské tragédie k vyššej sledovanosti, predaja novín alebo počtu reklamných inzerentov, zodpovednú za stratu empatie, či súcitu.

Obava Alda Nove o smerovaní vtedajšej spoločnosti, hlavne novej mladej generácie odchovanej na televíznej a reklame, mu podľa jeho slov bola motívom k napísaniu *Woobindy*.

---

⁴⁹ Ibidem, NOVE, Aldo, op.cit. s. 162

⁵⁰ LERGETPORER, Helena Ibidem v *Násilí v italské próze 90. let 20. století*. (FFUK 2010, disertační práce) s. 165

“Quando scrissi Woobinda, alcuni anni fa, volevo delineare una generazione priva di futuro. Il futuro, purtroppo è arrivato.”⁵¹

„Ked’ som pred niekoľkými rokmi písal Woobindu, tak som chcel načrtnúť generáciu bez budúcnosti. Budúcnosť, žiaľbohu už prišla.“

---

⁵¹ Superwoobinda la generazione senza più futuro Repubblica, [online]. 2009 [cit. 2014-6-13] Dostupné z <http://ricerca.repubblica.it/repubblica/archivio/repubblica/2009/03/12/superwoobinda-la-generazione-senza-piu-futuro.html>

7. Jazykový prejav Alda Nove

Charakteristický jazykový prejav tohto diela bol už v predošlých kapitolách niekoľkokrát zmienený. Postavy zbierky *Woobinda* rozprávajú svoje monológy jednoduchým až naivným jazykom. Často vo svojich myšlienkach skáču z myšlienky na myšlienku, banálne spovede sú striedané s výpoveďami o brutálnych činoch. Nove používa jednoduché alebo málo rozvinuté vety a postavy disponujú len obmedzenou slovnou zásobou, značne ovplyvnenou prostredím, v ktorom žijú. Ich vyjadrovanie pôsobí ako zapísaný zvukový záznam hovorovej taliančiny.

Vo veľkej miere je jazyk hrdinov ovplyvnený slangom, žargotom, ale aj typickou reklamnou rétorikou. Mnohokrát až obsedantne popisujú rôzne druhy výrobkov, technické parametre alebo ich presné ceny.

Minimalistický štýl knihy je vizuálne viditeľný na prvý pohľad. Na poloprázdnych stránkach knihy sú v rôznych krátkych odstavcoch umiestnené krátke vety. Minimalisticky využíva aj diakritiku a v niektorých poviedkach, ako napríklad poviedka *Complotto di famiglia* diakritika chýba úplne. Repetícia myšlienok alebo viet je značne využívaná a v rozšírenej edícii *Superwoobinda* je dokonca v poviedke *La vita è meravigliosa* (Život je nádherný) použitá iba jediná veta, v ktorej Nove obmieňa rôzne mená a reálie :

“ *Vi ricordate Sammy Barbot? Vi ricordate Stefania Rotolo? ... Vi ricordate il programma Buonasera con...? Vi ricordate l'amore infinito?* “⁵²

„ *Pamätáte si na Sammy Barbot? Pamätáte si na Stefaniu Rotolo? ... Pamätáte si na program Dobrý večer s...? Pamätáte si na pravú lásku?* “

V podobnom jazykovom štýle pokračuje autor i v o svojom prvom románe *Puerto Plata Market*, ktorý vychádza opäť u vydavateľstva Einaudi v roku 1997. Hlavný hrdina Michele sa vydáva do Dominikánskej republiky na dovolenku liečiť si zlomené srdce a v priebehu pobytu si plánuje nájsť i novú ženu. V úvode románu sa predstavuje rovnakým vzorcom ako sa

---

⁵²Ibidem, NOVE, Aldo, op.cit. s 180

predstavujú postavy z *Woobindy*. Použitím jednoduchého jazyka a stavbou textu čerpá Nove zo spomínanej poviedkovej zbierky a až ďalším románom *Amore mio infinito*⁵³ (*Moja nekonečná láska, 2000*) sa odkláňa od kanibalskej poetiky. Román sa skladá zo štyroch častí, z ktorých každá predstavuje určitú významnú životnú etapu hlavného hrdinu Mattea. Z veľkej časti je román založený hlavne na spomienkach na detstvo a obdobie dospievania a autorovi, ktorý sa trefne vciťuje do sveta detského myslenia sa dostáva uznania aj u odbornej verejnosti.

Napriek tomu je možné polemizovať o jednotvárnosti jeho minimalistického jazyka a syžetov. Dá sa hovoriť o typickom autorovom štýle? Alebo je to už iba repetitívnosť bez invencie? V porovnaní so svojím druhom N. Ammanitim, ktorý sa krátko po uvedení kanibalskej antológie úspešne vymanil z kanibalskej tematiky a štýlu, ostal Nove ešte na dlhý čas v zajatí estetiky *Woobindy* a postáv, ktoré sa predstavujú krstným menom a číslom ich veku alebo výšky platu.

---

⁵³ Kniha *Amore mio infinito* bola vydaná v roku 2000 vo vydavateľstve Einaudi

8. Záver

Aldo Nove, českým čitateľom ešte stále neznámy taliansky súčasný autor, vzbudil v roku 1996 uvedením zbierky poviedok *Woobinda e altre storie senza lieto fine* veľké povzdvihnutie. Fascinovaný manipulatívnym vplyvom televízie a konzumu zahájil útok na masovú spoločnosť, ktorej steny sa ohúrením nad šokujúcimi mikro príbehmi poriadne zatriasli.

Je hyperrealista a práve to prináša dnešnému čitateľovi nový rozmer čítania. Vďaka tomu, že autor vkladal do poviedok presné mená a reálie, poskytuje súčasnému čitateľovi možnosť k tomu, aby si pomocou internetových portálov ako sú google alebo youtube vyhľadával známych talianskych moderátorov, seriálové zvuky a prostoduché televízne programy pochybnej kvality. Čitateľovi sa tak v priebehu čítania vytvára pred očami zaujímavý obraz o strednej triede talianskej spoločnosti v 90. rokoch 20. storočia.

Zaujímavá je i predstava, ako by asi vyzeral svet poviedok *Woobinda*, písaný v časocho sociálnych sietí a smart telefónov. Hlavnú úlohu už dnes nezohráva televízna obrazovka. Dnešní mladí ľudia ju vymenili za Facebook a iné sociálne siete. Denne sa narcisticky fotia pri každodenných činnostiach a uverejňujú banálne statusy. Natáčajú nielen triviálne videá z diskoték, ale aj zábery tragických udalostí, ktoré okamžite na internete uverejňujú. Medzi sebou šíria virálne videá a z tých najsledovanejších neustále vyskakuje na divákov na mieru šitá reklama vyprofilovaná na základe špionážnych sond googlu.

To čo Nove zveličuje v poviedkach *Woobindy* sa v dnešnom svete stáva skutočnosťou. Konzumom lapená spoločnosť sa kŕmi vlastnými banalitami a čitateľ *Woobindy* sa len nespokojne hniezdi na stoličke pri čítaní znepokojivo prorockých poviedok.

9. Resume

Cieľom tejto bakalárskej práce bolo zoznámiť českého čitateľa so zatiaľ ešte u nás nepreloženým súčasným talianskym spisovateľom Aldom Nove a analýza jeho knihy *Superwoobinda*.

Prvá časť práce sa venuje predstaveniu jeho osobnosti a spisovateľským začiatkom, ktoré sa datujú už od jeho školských liet.

Ďalšia časť obsahuje stručný opis talianskej literárnej scény v rozmedzí od 60. rokov – 90. rokov. Pozornosť bude sústredená na fenomén antológií mladých autorov, ktoré v 80. rokoch začal ako editor spracovávať kontroverzný spisovateľ Pier Antonio Tondelli. Jeho osobnosti a prínosu mladým autorom, ktorí sa neskôr budú venovať kanibalskej tematike, bude patriť krátky medailónik.

O slávnej antológii *Gioventù Cannibale* a špecifickom jazyku mladých autorov 90. rokov sa zmienuje nasledujúca časť. Pozornosť bude sústredená najmä na rozbor prozaického debutu Alda Nove *Il mondo dell 'amore*, uvedenou v kanibalskej antológii prvýkrát pod jeho súčasným umeleckým pseudonymom. Rozborom tejto poviedky sa čitateľovi predstaví charakteristická štruktúra a tematika Alda Nove, ktorú využíva v príbehoch zbierky *Woobinda e altre storie senza lieto fine*.

Hlavná časť práce sa zaoberá analýzou spomínanej zbierky a taktiež jej reedíciou, doplnenou o dvanásť poviedok, vydanou v roku 1998 vo vydavateľstve Einaudi pod názvom *Superwoobinda*. Záujem upriamime na vplyv televízie a reklamy, ktorý je pre tvorbu Alda Nove zásadný. Nasleduje analýza poviedok *Woobinda*, *Compoltto di famiglia*, *Vermicino* a *A letto con Magalli*, ktorých syžety sú inšpirované dosahom televízie. Vplyv reklamy je rozobraný v poviedkach *Il Bagnoschiama* a *Vibravoll*.

Druhá polovica hlavnej časti sa venuje charakteristike postáv zbierky *Woobinda e altre storie senza lieto fine*, novým poviedkam revidovanej *Superwoobinda* a analýze charakteristického štýlu prejavu Alda Nove s prihliadnutím na jeho neskoršie prozaické diela *Puerto Plata Market* a *Amore mio infinito*.

Záver práce je nielen zhodnotenie vizionárskeho prínosu knihy *Superwoobinda*, ale je ocenený hyperrealizmus a antropologický prínos autora, vďaka ktorému je súčasný čitateľ schopný vytvoriť si obraz talianskej spoločnosti 90. rokov.

10. Summary

The goal of this Bachelor's thesis is to introduce the contemporary, yet untranslated, Italian writer Aldo Nove to the Czech audience, and analyse his book *Superwoobinda*.

The first part is devoted to writer's personality and beginnings of his career that started back in his school years.

The next section contains a brief description of the Italian literary scene during 1960s - 1990s, with the focus on the phenomenon of young writers anthology, which firstly appeared in the 1980s as a work of the controversial writer and editor Pier Antonio Tondelli. A short vignette will be dedicated to his personality as well as to his contribution to the works of young artists, who later focused mainly on the subject of cannibalism.

The next section of the thesis mentions famous anthology *Gioventú Cannibale* and also the specific language of young writers in the 1990s, with main focus on the analysis of Aldo Nove's prosaic debut piece of *Il mondo dell'amore*, firstly introduced in the cannibal anthology under his current artistic pseudonym. Analysis of this story will show the reader Aldo Nove's characteristic structure and theme, which he uses in the *Woobinda e altre storie senza lieto fine* collection.

The main part of this thesis deals with the analysis of the above-mentioned collection, and also with its reissue that had been supplemented by twelve short stories and published in 1998 by the Einaudi publishing house, entitled *Superwoobinda*. The focus is dedicated to the influence of television and advertising, which are essential for Aldo Nove's writings. The analysis of short stories *Woobinda*, *Compolotto di famiglia*, and *Vermicino A letto con Magally*, mostly inspired by the impact of television, follows as well as a discussion on *Il Bagnoschiama*, *Vibravoll* and the impact of advertising on those stories.

The second part of the main section of the thesis is devoted to descriptions of characters of the *Woobinda e altre storie senza lieto fine* collection, the new stories of reissued *Superwoobinda*, and the analysis of Aldo Nove's characteristic expression, with his his latest prosaic works, *Puerto Plata Market* and *Amore mio infinito*, also taken into account.

The conclusion of the thesis does not only evaluate the visionary contribution of the *Superwoobinda* collection, but also the hyperrealism and anthropological contribution of the author, thanks to which, even nowadays, the reader is able to recreate a picture of Italian society in 1990s.

11. Riassunto

L'obiettivo principale di questa tesi è confrontare lettore cecco con, da noi non ancora tradotto, autore italiano contemporaneo Aldo Nove e l'analisi del suo libro *Superwoobinda*.

La prima parte introduce il suo personaggio e i suoi inizi letterari, che partono dagli suoi anni scolastici.

La seconda parte contiene una breve descrizione della scena letteraria italiana dagli anni 60' fino agli anni 90' del 20. secolo. Ci concentriamo al fenomeno delle antologie dei giovani scrittori degli anni 80' che ha cominciato elaborare il controverso Pier Antonio Tondelli. A lui e agli altri giovani scrittori, che si sono occupati della tematica della letteratura cannibale, sarà dedicato il breve madaglione.

Nella parte seguente si parla della famosa antologia *Gioventù Cannibale* e del linguaggio giovanile degli scrittori degli anni 90'. La nostra attenzione si volta soprattutto verso l'analisi del debutto prosaico di Aldo Nove *Il mondo dell'amore*, introdotta, nella antologia cannibale, per la prima volta sotto il suo pseudonimo artistico attuale. L'analisi di questo racconto infila struttura e tematica caratteristica di Aldo Nove, le quali sono presenti nelle storie di *Woobinda e altre storie senza lieto fine*.

La parte principale si occupa dell'analisi della raccolta già citata e della sua reedizione completata di 12 novelle pubblicata nell'1998 nella casa editrice di Einaudi con nome *Superwoobinda*.

Riflettiamo sull'influenza della TV e pubblicità che sono i temi fondamentali della sua opera letteraria. Continuiamo con l'analisi delle novelle *Woobinda*, *Compoltotto di famiglia*, *Vermicino a A letto con Magalli*, i cui sujet si sono ispirati dall'influsso della TV. Nelle novelle *Il Bagnoschioma a Vibravoll* prende la parola l'influenza della pubblicità.

La seconda metà della parte principale si occupa della caratteristica dei personaggi della raccolta *Woobinda e altre storie senza lieto fine*, delle nuove novelle della reeditata *Superwoobinda* e l'analisi dello stile particolare di Aldo Nove, tenendo conto delle sue tardive opere prosaiche *Puerto Plata Market a Amore mio infinito*.

La fine della tesi è non solo la valutazione del contributo visionario di *Superwoobinda*, ma il suo ipperealismo e contributo antropologico del autore grazie a cui è il lettore contemporaneo riesce a costruirsi l'immagine della società italiana degli anni 90'.

12. Zdroje

Primárne zdroje

1. NOVE, Aldo. *Superwoobinda*. 3. vyd. Torino: Einaudi, 1998. ISBN 978-8806-18370-7.
2. *Gioventú cannibale*. Torino: Einaudi, 1996. ISBN 978-88-06-18369-1
3. NOVE, Aldo. *Amore mio infinito*. Torino: Einaudi, 2000. ISBN 88-06-14648-3.
4. NOVE, Aldo. *Puerto plata market*. Torino: Einaudi, 1997. ISBN 978-88-06-19281-5.

Sekundárne zdroje

1. FLEMROVÁ Alice , BOHADLOVÁ Kateřina (eds.) *Hořký život: Antologie současné italské prózy a dramatu*. 1. vyd. Praha: Havran, s.r.o., 2007. ISBN 978-80-86515-75-5.
2. ŠPIČKA Jiří (ed.) *Italská čítanka: Gutenbergova čítanka současné italské prózy*. 1. vyd. Praha: Gutenberg, 2008. ISBN 978-80-86349-25-1.
3. BARILLI, Renato. *È arrivata la terza ondata: Dalla neo alla neo – neoavanguardia*. Torino: Testo & Immagine s.r.l., 2000. ISBN 88-339-1154-3
4. LA PORTA, Filippo. *La nuova narrativa italiana: Travestimenti e stili di fine secolo*. Torino: Bollati Boringhieri editore, 1999. ISBN 88-339-1154-3.
5. SENARDI, Fulvio. *Aldo Nove*. Fiesole: Cadmo, 2005. ISBN 88-7923-322-X.
6. LERGETPORER, Helena. *Násilí v italské próze 90. let 20. století*. (FFUK 2010, disertační práce)
7. Superwoobinda la generazione senza più futuro Repubblica, [online]. 2009 [cit. 2014–613] Dostupné z <http://ricerca.repubblica.it/repubblica/archivio/repubblica/2009/03/12/superwoobinda-la-generazione-senza-piu-futuro.html>
8. Silvio Berlusconi Wikipedia, [online]. [cit. 2014-06-30] Dostupné z http://en.wikipedia.org/wiki/Silvio_Berlusconi
9. Silvio Berlusconi Wikipedia [online]. [cit. 2014-06-30] Dostupné z http://it.wikipedia.org/wiki/Silvio_Berlusconi
10. Canale 5: Complotto di famiglia 200 puntate AdnAgenzia, [online]. 1995 [cit. 2014–07–14] Dostupné z http://www1.adnkronos.com/Archivio/AdnAgenzia/1995/06/12/Spettacolo/CANALE-5-COMPLOTTO-DI-FAMIGLIA-200-PUNTATE_170900.php